

Облік і оподаткування

УДК: 657.1:004.738.5(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15302198>

Впровадження хмарних технологій у бухгалтерський облік України

Шеверя Ярослав Вікторович,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту, ДВНЗ

«Ужгородський національний університет», вул. Університетська, м.

Ужгород, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-6341-8533>

Яцко Максим Вікторович,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту, ДВНЗ

«Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна,

<https://orcid.org/0000-0003-1145-5302>

Мельянюкова Людмила Василівна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та

оподаткування, економічний факультет, НУБіП України, м. Київ, Україна,

<https://orcid.org/0000-0001-5836-9554>

Прийнято: 12.04.2025 | Опубліковано: 29.04.2025

Анотація. Необхідність адаптації системи бухгалтерського обліку до вимог цифрової економіки формує нові стандарти обробки, зберігання та аналітики фінансових даних. Упровадження хмарних технологій в облікову практику українських підприємств розглядається як основний напрям модернізації, що дозволяє підвищити гнучкість, ефективність і прозорість

фінансової інформації. Посилення мобільності бізнес-процесів, розподілена структура команд і зростання потреби в інтеграції управлінських та облікових функцій обумовлюють вивчення можливостей та обмежень хмарних рішень у сфері обліку. **Мета** статті – обґрунтування концептуальних засад та практичних механізмів інтеграції хмарних технологій у бухгалтерську систему підприємств України з урахуванням викликів цифрової трансформації. **Методи.** У процесі дослідження застосовано методи порівняльного аналізу, системного підходу, узагальнення та нормативного аналізу, що дозволило комплексно охопити технічні, правові та організаційні аспекти проблеми. **Результати.** В роботі досліджено базові напрями цифрової трансформації бухгалтерського обліку, зокрема автоматизацію процесів, інтеграцію з управлінськими модулями, аналітичні функції та захист даних. Встановлено, що хмарні інформаційні системи забезпечують високий рівень адаптивності облікових процедур, але супроводжуються ризиками, пов'язаними з недостатнім нормативно-правовим регулюванням, відсутністю сертифікації платформ, обмеженою компетентністю персоналу та низьким рівнем сумісності з державними цифровими сервісами. Наукова новизна дослідження полягає в конкретизації функціональних переваг хмарних технологій у контексті обліку, а також у класифікації перешкод їхнього впровадження в Україні за технічними, правовими та інституційними ознаками. **Висновки.** Доведено доцільність поетапного переходу до хмарних рішень з одночасною модернізацією нормативної бази та освітніх програм. Запропоновано практичні рекомендації щодо гармонізації національного регулювання використання хмарних технологій з міжнародними стандартами безпеки, сприяння сертифікації сервісів, розвитку цифрових компетентностей бухгалтерів і формування облікової хмарної екосистеми. Перспективою подальших досліджень визначено розробку методик оцінювання результативності трансформації облікових процесів, моделювання ризиків у

хмарному середовищі та вивчення адаптаційного потенціалу хмарних технологій для малого й середнього бізнесу в умовах ресурсних обмежень.

Ключові слова: цифрова трансформація, автоматизація обліку, інформаційні системи, управлінський контроль, фінансова звітність.

Implementation of cloud technologies in accounting in Ukraine

Yaroslav Sheveria,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor
at the Department of Accounting and Auditing, SHEI «Uzhhorod National
University», Uzhhorod, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6341-8533>

Maksym Yatsko,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor
at the Department of Accounting and Auditing, SHEI «Uzhhorod National
University», Uzhhorod, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-1145-5302>

Lyudmila Meliankova,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor
at the Department of Accounting and Taxation, Faculty of Economics,
NUBiP of Ukraine, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-5836-9554>

Abstract. The necessity to adapt the accounting system to the requirements of the digital economy is shaping new standards for processing, storing, and analyzing financial data. The implementation of cloud technologies in the accounting practices of Ukrainian enterprises is considered a key modernization direction, enhancing the flexibility, efficiency, and transparency of financial information. Increased business process mobility, distributed team structures, and the growing need for integration of management and accounting functions

underscore the urgent need to explore the capabilities and limitations of cloud-based solutions in accounting. The **aim** of the article is to substantiate the conceptual foundations and practical mechanisms for integrating cloud technologies into the accounting systems of Ukrainian enterprises, taking into account the challenges of digital transformation. **Methods.** The study applies comparative analysis, a systems approach, generalization, and regulatory analysis, which enables a comprehensive examination of the technical, legal, and organizational aspects of the issue. **Results.** The research explores the main areas of digital transformation in accounting, including process automation, integration with management modules, analytical functions, and data protection. It has been established that cloud-based information systems offer a high level of adaptability in accounting processes but are accompanied by risks related to insufficient legal regulation, lack of platform certification, limited staff competencies, and low compatibility with public digital services. Scientific novelty lies in the specification of the functional advantages of cloud technologies in the accounting context, as well as in the classification of implementation barriers in Ukraine by technical, legal, and institutional characteristics. **Conclusions.** The study justifies the need for a phased adoption of cloud solutions alongside the modernization of regulatory frameworks and educational programs. Practical recommendations are proposed to harmonize national regulation of cloud technology usage with international security standards, promote the certification of services, improve accountants' digital competencies, and support the development of a cloud-based accounting ecosystem. Prospects for further research include the development of methods for evaluating the effectiveness of accounting transformation, risk modeling in cloud environments, and studying the adaptability of cloud technologies for small and medium-sized enterprises under resource constraints.

Keywords: digital transformation, accounting automation, information systems, managerial control, financial reporting

Постановка проблеми. Сучасні виклики економіки, пов'язані з інтеграцією цифрових технологій у всі сфери господарювання, зумовлюють необхідність радикального перегляду підходів до організації бухгалтерського обліку, зокрема в контексті зростання вимог до оперативності, правдивості й аналітичності фінансової інформації. Впровадження хмарних технологій в облікові процеси постає не лише як технологічна інновація, а як комплексна зміна парадигми управління обліковими даними, що безпосередньо впливає на ефективність функціонування підприємств, прозорість фінансової звітності та можливості управлінського контролю. Проблематика інтеграції хмарних рішень у бухгалтерський облік України набуває особливої актуальності у зв'язку з потребою уніфікації інформаційних систем, адаптації до міжнародних стандартів, зниження витрат на ІТ-інфраструктуру та забезпечення безперервного доступу до даних у реальному часі. Водночас ця трансформація супроводжується рядом наукових і практичних викликів, пов'язаних із захистом конфіденційної інформації, правовим регулюванням, сумісністю програмного забезпечення та підготовкою фахівців нового типу. Таким чином, проблема полягає у необхідності комплексного дослідження механізмів упровадження хмарних технологій в облікову практику українських підприємств з урахуванням технічних, організаційних і правових особливостей, що дозволить підвищити ефективність управління фінансовими ресурсами та адаптувати вітчизняну систему бухгалтерського обліку до викликів цифрової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень щодо цифровізації облікових процесів в Україні засвідчує наявність чотирьох змістових напрямів, що репрезентують практики впровадження хмарних технологій у бухгалтерський облік та фінансову звітність у змінних економічних умовах. Перший напрям охоплює регуляторно-стратегічний контекст цифрової трансформації бухгалтерського обліку. М. Ю. Демченко [1] аналізує роль хмарних рішень у транснаціональних корпоративних

структурах, що адаптуються до змін глобального податкового регулювання, зокрема в умовах боротьби з офшорами. А. М. Шиш [2] досліджує адаптацію хмарних платформ до українського ринку з урахуванням законодавчих, інфраструктурних та освітніх перепон. Н. Л. Правдюк, М. В. Обнявко та А. В. Васирина [3] акцентують на поступовій імплементації інновацій на прикладі міжнародного досвіду, підкреслюючи значення поетапного впровадження та регламентації. Цей напрям вимагає подальшого дослідження правових механізмів інтеграції хмарних технологій у стандартизовану облікову практику.

Другий напрям стосується інструментальних та технологічних засад функціонування хмарного обліку. Q. Dai [4] пропонує архітектурне рішення облікової інформаційної системи, побудованої на основі хмарних обчислень і технології великих даних, орієнтоване на масштабованість, гнучкість і централізовану обробку. М. О. Любимов і В. А. Кулик [5] аналізують технічні загрози та функціональні переваги «хмари», зокрема доступність, оновлюваність і мінімізацію локального ІТ-навантаження. О. О. Євсєєва, Н. А. Іванова та О. А. Скорба [6] досліджують вплив цифрових інновацій на результативність обліку, вказуючи на підвищення аналітичності звітності. М. П. Городиський, І. Р. Поліщук і Ю. В. Якимцева [7] обґрунтовують методику застосування хмарних технологій, орієнтовану на поетапне підключення функціональних модулів. О. М. Старенька [8] аналізує реальний стан цифрової інфраструктури підприємств, засвідчуючи низький рівень ІТ-зрілості в обліковій сфері. Перспективи цього напрямку полягають у розробці адаптивних архітектур хмарного обліку з урахуванням типу підприємства, галузі та форми власності.

Третій напрям зосереджений на оцінці ефективності впровадження хмарних платформ у бухгалтерський облік. Z. Tenyukh, U. Pelekh і N. Khocha [9] описують застосування цифрових рішень у бухгалтерії та аудиті українських підприємств, демонструючи позитивний вплив на прозорість і

правдивість даних. I. Vagner, O. Sarakhman і R. Shurpenkova [10] здійснюють огляд еволюції хмарних технологій, виокремлюючи основні перешкоди: технічні, економічні й організаційні. O. Yarmoliuk, A. Abramov, T. Mulyk, N. Smirnova та N. Ponomarova [11] узагальнюють переваги цифрових інструментів для формування звітності – від швидкодії до глибокого аналізу даних – та вказують на недооцінені ризики. У межах цього напрямку доречно дослідити показники ефективності хмарного обліку, зокрема в аспектах зниження витрат, зменшення людського фактора та швидкості обробки інформації.

Четвертий напрям стосується аналізу міжнародного досвіду та можливостей його адаптації до українських умов. M. Andronie та L. Ionescu [12] досліджують трансформацію облікової практики під впливом хмарних технологій у країнах Європейського Союзу, наголошуючи на автоматизації, мобільності та прозорості. D. Ma, R. Fisher і T. Nesbit [13] вивчають упровадження хмарного клієнтського обліку в малих і середніх бухгалтерських практиках, підкреслюючи гнучкість і оптимізацію відносин із замовниками. Реалізація цього напрямку потребує поглибленого аналізу процесів адаптації закордонного досвіду, зокрема щодо уніфікації форматів фінансової звітності, забезпечення захисту персональних даних та інтеграції облікових систем у транскордонному цифровому середовищі.

Таким чином, упровадження хмарних технологій у бухгалтерський облік України потребує багаторівневого підходу, що охоплює стратегічні, технологічні й міжнародні виміри, а також їхню ефективність.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість досліджень, низка аспектів упровадження хмарних технологій у бухгалтерський облік в Україні залишається недостатньо опрацьованою. Зокрема не розроблено чітких підходів до оцінки ефективності хмарних рішень у поєднанні з управлінськими процесами, а також не враховано особливості адаптації цих систем у сегменті малого та середнього

бізнесу. Методологічні обмеження проявляються у відсутності єдиних критеріїв інтеграції хмарних платформ з CRM (Customer Relationship Management) та ERP (Enterprise Resource Planning) системами, що ускладнює практичне впровадження в умовах обмежених ресурсів.

Недостатньо досліджено нормативний аспект: правове поле залишається нечітким щодо допустимості використання хмарного середовища для зберігання та обробки облікових даних, що створює ризики при перевірках і аудиті. Запропоноване дослідження спрямоване на заповнення зазначених прогалин шляхом комплексного аналізу технічних, правових і організаційних перешкод та розробки практичних рекомендацій, що враховують міжнародний досвід і вимоги цифрової економіки.

Формулювання цілей статті (визначення завдань)

Метою статті є теоретичне обґрунтування та розробка практик впровадження хмарних технологій у бухгалтерський облік підприємств України в умовах цифрової трансформації економіки.

Завдання дослідження:

1. Оцінити основні тенденції цифрової трансформації бухгалтерського обліку та визначити потенціал хмарних технологій у підвищенні ефективності облікових процесів, охоплюючи їхню технічну та функціональну характеристику з урахуванням інтеграції з управлінськими системами.
2. Дослідити особливості нормативно-правового регулювання впровадження хмарних рішень у сфері бухгалтерського обліку в Україні та виявити проблеми стандартизації облікових даних у хмарному середовищі.
3. Виявити основні проблеми застосування хмарних технологій в обліковій практиці українських підприємств, зокрема пов'язані з безпекою даних, кадровими та інституційними бар'єрами, а також сформулювати науково обґрунтовані рекомендації щодо їхнього ефективного впровадження з урахуванням міжнародного досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифрова трансформація бухгалтерського обліку охоплює глибокі зміни в структурі, методах і технологіях ведення облікових процесів, що зумовлено розвитком інноваційних цифрових інструментів, зокрема хмарних платформ, аналітичних систем на базі штучного інтелекту та автоматизованих рішень обробки даних. Основна мета цих змін полягає у забезпеченні вищого рівня оперативності, правдивості та прозорості фінансової інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень. У цьому контексті хмарні технології відіграють роль каталізатора змін, оскільки забезпечують дистанційний доступ до облікових даних, уніфікацію звітності, автоматичне оновлення програмного забезпечення та інтеграцію з іншими цифровими інструментами. Оцінка основних тенденцій цифрової трансформації бухгалтерського обліку дозволяє виділити основні напрями, в межах яких хмарні технології демонструють найбільший вплив на ефективність облікових процесів (табл. 1).

Таблиця 1

Основні напрями цифрової трансформації бухгалтерського обліку та потенціал хмарних технологій

Напрямок цифрової трансформації	Характеристика трансформації	Очікуваний ефект
Автоматизація облікових операцій	Заміна ручного введення даних на автоматизовану обробку	Спрощення щоденних транзакцій, зменшення ризику помилок
Мобільність і доступність даних	Можливість роботи з обліковими даними з будь-якої точки	Безперервний доступ до фінансової інформації в реальному часі
Інтеграція з управлінськими модулями	Поєднання бухгалтерських і управлінських функцій	Забезпечення єдиної платформи для прийняття рішень
Аналітика і прогнозування	Використання Big Data для фінансового аналізу	Швидке генерування прогнозних моделей на основі облікових даних

Захист даних і резервне копіювання	Високі вимоги до збереження інформації та її цілісності	Централізоване управління безпекою, автоматичне резервування
------------------------------------	---	--

Джерело: сформовано авторами на підставі [3; 4; 6; 7, с. 39-40; 12, с. 26; 13]

Автоматизація облікових операцій дає змогу мінімізувати вплив людського чинника, знизити ймовірність помилок і прискорити обробку значних масивів первинних даних. Це набуває особливої ваги в умовах зростання вимог до звітності та ускладнення фінансових схем, притаманних великим підприємствам і складним бізнес-структурам.

Забезпечення мобільності й цілодобового доступу до облікових даних, що зберігаються у хмарному середовищі, дає змогу здійснювати бухгалтерський супровід у розподілених командах, охоплюючи аутсорсинг, дистанційну роботу або ведення обліку для кількох філій з різних регіонів. Це має особливу практичну значущість для українських підприємств в умовах переміщення виробництва, евакуації офісів та обмеженого фізичного доступу до локальних облікових серверів [13].

Інтеграція хмарних облікових платформ із модулями управлінського обліку, бюджетування, логістики чи HRM-системами (Human Resource Management) дозволяє створити єдиний інформаційний простір, де бухгалтерський облік виступає не лише як інструмент фіксації фактів господарської діяльності, а як активний учасник формування управлінських рішень. У такий спосіб забезпечується цілісність даних, скорочуються часові лаги між обліком і управлінням, а також посилюється контроль за фінансовими потоками в режимі реального часу [12, с. 31].

Розвиток хмарних інформаційних систем (IC) у сфері бухгалтерського обліку є результатом синергії між технологічними інноваціями та потребами сучасного управління, що базується на оперативному прийнятті рішень, прозорості фінансових потоків і високій адаптивності до змін середовища. Хмарні IC виступають ядром цифрової інфраструктури, забезпечуючи не лише

зберігання, обробку й аналіз облікової інформації, але і її інтеграцію в управлінські процеси в межах підприємства. У порівнянні з традиційними локальними системами, хмарні платформи мають низку технічних та функціональних переваг: масштабованість, мультиплатформність, автоматичне оновлення, уніфікацію даних та модульну побудову, що сприяє ефективному управлінню фінансами, ресурсами та ризиками. В умовах підвищених вимог до швидкості обробки даних, розподілених форм праці та потреби в реальному моніторингу бізнес-процесів інтеграція облікових і управлінських функцій через хмарні ІС стає критично важливою (табл. 2).

Таблиця 2

Технічні та функціональні характеристики хмарних ІС у
бухгалтерському обліку

Характеристика	Опис можливостей системи	Інтеграція з управлінськими процесами
Модульна архітектура	Гнучке підключення блоків обліку, логістики, складського обліку тощо	Забезпечує узгодженість фінансових і виробничих даних
Автоматичне оновлення	Постійний доступ до актуальних функцій і законодавчих змін	Підвищує відповідність управлінських рішень до нових норм
Сумісність із мобільними платформами	Доступ з різних пристроїв, зокрема зі смартфонами й планшетами	Підтримка оперативного управління в умовах мобільності
API-інтеграція з CRM- та ERP-системами	Можливість обміну даними з іншими управлінськими системами	Забезпечує єдину цифрову екосистему підприємства
Аналітичні інструменти та інформаційні панелі	Вбудовані засоби аналізу, візуалізації та моніторингу фінансових показників	Полегшує стратегічне та тактичне планування

Джерело: сформовано авторами на підставі [2; 4; 5, с. 42-44; 7, с. 40-42; 9, с. 48-49; 10, с. 24]

У практичному вимірі хмарні ІС дедалі частіше використовуються українськими підприємствами не лише для ведення обліку, а як частина

інтегрованих управлінських платформ [8, с. 66]. Зокрема BAS ERP дозволяє автоматично формувати бюджетні заявки на основі даних бухгалтерського обліку, інтегрувати управлінську та фінансову звітність, аналізувати відхилення в структурі витрат у режимі реального часу [14]. В умовах децентралізованих бізнес-моделей особливо ефективним є застосування рішень, сумісних із мобільними платформами, як-от KeyCloud [15] чи M.E.Doc [16], що дозволяють керівникам відстежувати основні показники, затверджувати документи та ініціювати фінансові операції дистанційно.

API-інтеграція хмарних облікових систем із CRM (наприклад, Bitrix24 [17]) чи ERP-рішеннями (як SAP Business One [18]) забезпечує автоматичну синхронізацію даних про продажі, контракти, логістику, що знижує дублювання інформації, усуває затримки та покращує якість управлінського аналізу. Завдяки вбудованим аналітичним модулям та інформаційним панелям користувачі можуть у реальному часі моніторити динаміку дебіторської заборгованості, прогнозувати грошові потоки або проводити ABC-аналіз витрат. У сучасних умовах це надає підприємствам гнучкість, яка дозволяє швидко адаптуватися до економічної турбулентності, перебоїв у постачанні або коливань ринку, зберігаючи цілісність управлінського циклу та точність облікових даних.

Залежно від технічних потреб компанії, хмарні сервіси впроваджуються у форматі IaaS (інфраструктура як послуга), PaaS (платформа як послуга) або SaaS (програмне забезпечення як послуга): від повного управління інфраструктурою до використання готових модулів бухгалтерії, фінансового аналізу та документообігу. Такі моделі спрощують масштабування, знижують витрати на локальні ІТ-ресурси та забезпечують доступність сервісів незалежно від місця перебування користувача [5, с. 42].

У практичному вимірі впровадження хмарних рішень у бухгалтерський облік українських підприємств відбувається на тлі фрагментарного нормативно-правового забезпечення, що не враховує специфіку використання

віддалених цифрових середовищ для облікової діяльності. Основу правового регулювання становлять базові закони, що не були спеціально адаптовані до вимог хмарних технологій. Зокрема Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV (в редакції 2021 року) визначає лише загальні вимоги до ведення обліку, зберігання документів і форми звітності, але не містить положень щодо дозволеності або регламентування використання хмарних сервісів як технічного середовища для фіксації та архівації облікової інформації (табл. 3).

Таблиця 3

Нормативно-правові акти у сфері хмарного обліку та основні проблеми
їх застосування в Україні

Компонент регулювання	Нормативно-правовий акт	Практичні проблеми у хмарному середовищі
Бухгалтерський облік і зберігання документів	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» № 996-XIV	Відсутність чітких норм щодо допустимості зберігання облікових даних у хмарі
Електронні документи та підписи	Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV; Закон України «Про електронні довірчі послуги» № 2155-VIII	Не всі хмарні системи мають сумісність з КЕПом, що ускладнює юридичну значущість
Захист персональних даних	Закон України «Про захист персональних даних» № 2297-VI	Недостатнє регламентування транснаціонального зберігання фінансових даних
Податкове адміністрування	Податковий кодекс України; Наказ Мінфіну № 987 від 31.12.2022 «Про затвердження форм податкової звітності»	Проблеми інтеграції хмарних сервісів із системами ДПС та форматами обміну даними
Інформаційна безпека та IT-інфраструктура	Закон України «Про інформацію» № 2657-XII; Закон України «Про кібербезпеку» № 2163-VIII	Відсутність обов'язкової сертифікації хмарних провайдерів за стандартами безпеки
Міжнародні стандарти фінансової звітності	IFRS, ISO/IEC 27001:2013	Часткова невідповідність українських ІС вимогам до безпеки та прозорості даних

Джерело: сформовано авторами на підставі [19-36]

На практиці відсутність спеціалізованого законодавства, що б визнавало хмарну інфраструктуру як легітимне середовище для ведення бухгалтерського обліку, створює для підприємств правову невизначеність. Зокрема навіть за наявності цифрового підпису, використаного в хмарній системі, податкові органи під час перевірок можуть поставити під сумнів правдивість чи збереження документа, якщо система не має сертифікації кваліфікованого електронного підпису (КЕП) відповідно до законодавства України [21]. Така ситуація спонукає підприємства або дублювати зберігання в локальних архівах, або додатково інтегрувати хмарні системи з сертифікованими сервісами електронного цифрового підпису (ЕЦП), зокрема через сервіси Акредитованого центру сертифікації ключів «Україна» або Інформаційно-довідкового департаменту Державної податкової служби [37].

Також важливим є питання юрисдикції: у разі використання платформ, дата-центри яких розміщені поза межами України (як-от Google Cloud або AWS), виникає потенційна колізія з положеннями Закону України «Про захист персональних даних», оскільки не всі закордонні провайдери гарантують локалізацію інформації або відповідність українським вимогам [22]. Крім того, податкове адміністрування, засноване на звітності у форматах XML та інтеграції з електронним кабінетом платника податків, часто не узгоджується з технічними можливостями хмарних платформ [24], що не мають вбудованих модулів експорту відповідної звітності, що змушує бухгалтерів витратити ресурси на ручне дублювання та перевірку даних.

Відсутність обов'язкової сертифікації хмарних облікових систем на відповідність стандартам ISO/IEC 27001:2013 [28] та міжнародним вимогам до захисту фінансових даних залишає нерозв'язаними ризики втрати даних, несанкціонованого доступу або фальсифікації, що особливо критично для суб'єктів, що звітують за Міжнародними стандартами фінансової звітності [35]. Враховуючи вказані обмеження, на сучасному етапі практична інтеграція хмарних рішень в облікову систему вимагає від підприємств як гнучкості в

адаптації процесів, так і постійного аудиту юридичних ризиків, зокрема через залучення фахівців з інформаційної безпеки, права та обліку одночасно.

Впровадження хмарних технологій у бухгалтерську практику українських підприємств супроводжується низкою системних проблем, що обумовлюють стримане та фрагментарне поширення відповідних рішень у сфері фінансового управління. Одним з основних викликів залишається проблема гарантування інформаційної безпеки, що посилюється в умовах недостатньої нормативної деталізації процедур захисту облікових даних у хмарному середовищі [3]. Відсутність державної сертифікації більшості хмарних платформ, що використовуються в обліковій діяльності, унеможлиблює формування належних стандартів збереження фінансової інформації, а також ускладнює аудит дій користувачів, що створює потенційні ризики несанкціонованого доступу, втрати або модифікації даних [5, с. 44; 8, с. 61].

Суттєвою проблемою є недостатній рівень цифрової компетентності бухгалтерського персоналу, що часто не володіє необхідними знаннями щодо принципів роботи хмарних інфраструктур, функціонування автоматизованих облікових систем і принципів взаємодії з іншими управлінськими модулями [6]. Це призводить до помилок у введенні та обробці даних, унеможлиблює ефективне використання аналітичних інструментів, а також викликає організаційний супротив нововведенням. Нерідко хмарні рішення сприймаються як технічно складні та неузгоджені з поточними обліковими практиками, що призводить до протидії їхній інтеграції на рівні середньої та нижчої управлінської ланки [11, с. 328].

Інституційні перешкоди також мають істотний вплив на швидкість і повноту адаптації хмарних технологій у фінансовому обліку. Насамперед йдеться про брак внутрішньої політики підприємств щодо цифрової трансформації, відсутність чітко визначених критеріїв вибору хмарного провайдера, а також про складнощі із правовим урегулюванням умов обробки

даних у контрактах з постачальниками послуг. Ситуацію ускладнює низький рівень взаємодії між обліковими службами, IT-відділами та юридичними підрозділами, що гальмує інтеграцію хмарних сервісів у єдину корпоративну інфраструктуру.

Ефективне впровадження хмарних технологій у систему бухгалтерського обліку потребує системної практики, що враховує як особливості цифрової трансформації на макро- та мікрорівні, так і специфіку національного регулювання та міжнародного досвіду. Науково обґрунтованою передумовою успішної інтеграції хмарних рішень є створення нормативно визначеного статусу хмарних платформ як легітимного середовища для ведення обліку з відповідним охопленням вимог до захисту, зберігання, доступу та архівації даних у форматі, сумісному з вимогами бухгалтерського, податкового та фінансового законодавства. Доцільно також передбачити механізм сертифікації хмарних сервісів за стандартами ISO/IEC 27001 [36] та обов'язкове забезпечення функціоналу КЕПу.

У практичному вимірі важливим кроком є інтеграція хмарних систем обліку з управлінськими та аналітичними модулями підприємств через уніфіковані API-рішення, що забезпечують синхронізацію даних у реальному часі та усувають дублювання функцій. Варто активізувати розроблення галузевих стандартів обміну обліковими даними в електронному вигляді, щоб урахували вимоги до інтероперабельності між системами CRM, ERP і бухгалтерськими платформами. З позиції кадрового забезпечення доцільним є формування професійних програм підвищення кваліфікації для бухгалтерів з акцентом на роботу з хмарними технологіями, ризиками кіберзагроз та цифровими системами контролю.

На рівні державної політики важливо забезпечити стимулювання цифрової модернізації обліку шляхом упровадження фіскальних пільг для підприємств, що переходять на сертифіковані хмарні рішення, та сприяти розвитку національних провайдерів хмарних облікових сервісів з локалізацією

даних в Україні. Урахування міжнародного досвіду, зокрема прикладів естонської моделі електронного урядування чи практики використання хмарної бухгалтерії у Нідерландах і Сінгапурі, дозволяє адаптувати ефективні інструменти цифрової взаємодії між бізнесом і державою. Комплексна реалізація таких рекомендацій забезпечить високий рівень прозорості, гнучкості та аналітичної спроможності системи бухгалтерського обліку, що є критично важливим у контексті трансформації економіки України в умовах війни та відбудови.

Висновки. Під час дослідження встановлено, що хмарні технології значно підвищують ефективність бухгалтерського обліку шляхом автоматизації процесів, забезпечення мобільності та інтеграції з управлінськими модулями. Хмарні ІС сприяють формуванню єдиного цифрового середовища обліку, що відповідає викликам економіки та дозволяє зменшити витрати на ІТ-інфраструктуру.

Виявлено основні проблеми впровадження: відсутність спеціального правового регулювання, слабка відповідність хмарних систем вимогам кібербезпеки, обмежена цифрова компетентність персоналу та недостатня інтегрованість з державними інформаційними сервісами. Ці чинники стримують масштабне поширення хмарних рішень у сфері обліку.

Науково обґрунтовано доцільність створення правового режиму для хмарних платформ, упровадження сертифікації за міжнародними стандартами, удосконалення професійної підготовки бухгалтерів та стимулювання розвитку національних хмарних сервісів.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з оцінкою ефективності хмарної трансформації обліку, ризик-менеджментом у хмарному середовищі та адаптацією технологій для малих та середніх підприємств в умовах обмежених ресурсів.

Список використаних джерел

1. Демченко М. Ю. Структурування міжнародних компаній через офшорні юрисдикції в контексті зміни глобальних правил оподаткування. *Європейські перспективи*. 2025. № 1. С. 301–311. DOI: <https://doi.org/10.71404/ep.2025.1.43>.
2. Шиш А. М. Хмарні технології у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні: аналіз відмінностей та стратегії адаптації до місцевого контексту. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 2. DOI: <https://doi.org/10.57125/econp.2024.01.29.02>.
3. Правдюк Н. Л., Обнявко М. В., Васирина А. В. Імплементація інноваційних технологій в систему бухгалтерського обліку: світовий досвід та перспективи України. *Ефективна економіка*. 2022. № 11. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.11.8>.
4. Dai Q. Designing an accounting information management system using big data and cloud technology. *Scientific Programming*. 2022. Vol. 2022. Article 7931328. DOI: <https://doi.org/10.1155/2022/7931328>.
5. Любимов М. О., Кулик В. А. Можливості, загрози та перспективи використання "хмарних" технологій у бухгалтерському обліку. *Науковий вісник ПУЕТ. Серія "Економічні науки"*. 2019. № 2. С. 40–46. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/13736/1/1560-2415-1-PB.pdf> (дата звернення: 17.04.2025).
6. Євсєєва О. О., Іванова Н. А., Скорба О. А. Вплив цифрових інновацій на ефективність бухгалтерського обліку в Україні. *АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ НАУК*. 2024. № 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13296464>.
7. Городиський М. П., Поліщук І. Р., Якимцева Ю. В. Методика розробки та використання засобів хмарних технологій в обліку. *Економіка, управління та адміністрування*. 2021. Вип. 2, № 96. С. 37–46. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2021-2\(96\)-37-46](https://doi.org/10.26642/ema-2021-2(96)-37-46).

8. Старенька О. М. Стан використання сучасних інформаційних технологій для бухгалтерського обліку на підприємствах. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2022. № 1–2. С. 80–81. URL: <http://vsed.oneu.edu.ua/collections/2022/80-81/pdf/61-75.pdf> (дата звернення: 17.02.2025).

9. Tenyukh Z., Pelekh U., Khocha N. Application of digital technologies in accounting and auditing at enterprises of Ukraine. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics"*. 2022. Вип. 9, № 4. С. 46–55. DOI: [https://doi.org/10.52566/msu.econ.9\(4\).2022.46-55](https://doi.org/10.52566/msu.econ.9(4).2022.46-55).

10. Vagner I., Sarakhman O., Shurpenkova R. Analysis of the development of cloud technologies in accounting. *Technology Audit and Production Reserves*. 2023. Vol. 5, № 4(73). P. 21–26. DOI: <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2023.289245>.

11. Yarmoliuk O., Abramov A., Mulyk T., Smirnova N., Ponomarova N. Digital technologies in accounting and reporting: Benefits, limitations, and possible risks. *Amazonia Investiga*. 2024. Vol. 13, № 74. P. 323–333. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.74.02.27>.

12. Andronie M., Ionescu L. The influence of cloud technology in transforming accounting practices. *Annals of Spiru Haret University. Economic Series*. 2019. Vol. 19, № 4. P. 27–34. URL: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=819907> date of access: 17.02.2025).

13. Ma D., Fisher R., Nesbit T. Cloud-based client accounting and small and medium accounting practices: Adoption and impact. *International Journal of Accounting Information Systems*. 2021. Vol. 41. Article 100513. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2021.100513>.

14. BAS ERP: website. 2025. URL: <https://bas-soft.eu/solutions/bas-erp> (date of access: 17.02.2025).

15. M.E.Doc: website. 2025. URL: <https://medoc.ua/> (date of access: 17.02.2025).

16. KeyCloud: website. 2025. URL: <https://keycloud.pro/> (date of access: 17.02.2025).

17. Bitrix24: website. 2025. URL: <https://www.bitrix24.ua/> (date of access: 17.02.2025).

18. SAP Business One: website. 2025. URL: <https://www.sap.com/products/business-one.html> (date of access: 17.02.2025).

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 17.02.2025).

20. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (дата звернення: 17.02.2025).

21. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> (дата звернення: 17.02.2025).

22. Про захист персональних даних: Закон України від 1 черв. 2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 17.02.2025).

23. Податковий кодекс України: Закон України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 17.02.2025).

24. Про затвердження форм податкової звітності, що подається платниками податку на прибуток підприємств: Наказ Міністерства фінансів України від 31 груд. 2022 р. № 987. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-23> (дата звернення: 17.02.2025).

25. Про інформацію: Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 17.02.2025).

26. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19> (дата звернення: 17.02.2025).

27. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 17.02.2025).

28. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (дата звернення: 17.02.2025).

29. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> (дата звернення: 17.02.2025).

30. Про захист персональних даних: Закон України від 1 черв. 2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 17.02.2025).

31. Податковий кодекс України: Закон України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 17.02.2025).

32. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств: Наказ Міністерства фінансів України від 20 жовт. 2015 р. № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15> (дата звернення: 17.02.2025).

33. Про інформацію: Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 17.02.2025).

34. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19> (дата звернення: 17.02.2025).

35. International Financial Reporting Standards (IFRS). IFRS: website. 2025. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/> (date of access: 17.02.2025).

36. ISO/IEC 27001:2013 – Information security, cybersecurity and privacy protection – Information security management systems – Requirements. International Organization for Standardization: website. 2025. URL: <https://www.iso.org/standard/54534.html> (date of access: 17.02.2025).

37. Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг ДПС України: вебсайт. URL: <https://acskidd.gov.ua> (дата звернення: 17.02.2025).